

KTO, Varsinais-Suomen erityishuoltoapiirin ky:n lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi

KTO, Varsinais-Suomen erityishuoltoapiirin ky. näkee tärkeänä oppivelvollisuuden laajentamisen 18 ikävuoteen.

Kehitysvammaisia henkilöitä on väestöstä noin 1-1,5 %. Vaikeavammaisten ja erityistä tukea vaativien nuorten kohdalla jatko-opintoihin siirtyminen perusopetuksen jälkeen on vaikeutunut viimeksi kuluneiden vuosien aikana. Valmentavaan koulutuksen aloituspaikat ovat koko ajan vähentyneet. Tämä on tarkoittanut käytännössä sitä, että monet kehitysvammaiset nuoret jäävät ilman jatkokoulutuspaikkaa 16-vuotiaana.

Kehitysvammaisten henkilöiden elinikä on lisääntynyt kuluneiden 20-30 vuoden aikana ja tällä hetkellä ikääntyvien kehitysvammaisten määrä on jo huomattava. Kehitysvammaisen henkilö tarvitsee koko elinikänsä vaihtelevasti apua ja tukea, jonka määrä on riippuvainen henkilön omista taidoista ja toimintakyvyistä. Tutkimuksissa on tullut selkeitä viitteitä siitä, kehitysvammaisten henkilöiden kognitiivisen toimintakyvyn heikkeneminen alkaa tavanomaista aikaisemmin. Samalla on todettu kuitenkin, että esim. Williamsin ja Downin oireyhtymässä voi kognitiivista kehitystä tapahtua pitkälle nuoreen aikuisikään. Emotionaalinen kehityksen vaihe voi myös vaihdella, minkä takia kyky hyötyä jatko-opinnoista ei välttämättä ole heti perusopetuksen jälkeen. Emotionaalisen kehityksen huomioiminen on tällä hetkellä valtakunnallisena kehittämiskohteena erityishuoltoapiireissa.

Em. seikkojen perusteella on mielekästä vahvistaa kehitysvammaisten henkilöiden kognitiivista toimintakykyä vielä nykyisen oppivelvollisuusiän jälkeen. Tämä ehkäisi myöhemmin elämässä raskaampien ja kustannukseltaan kalliimpien palveluiden tarvetta sen lisäksi, että ko. henkilöiden mielekäs elämä mahdollistuu paremmin.

Paimiossa 15.6.2020

KTO, Kehitysvamma-alan tuki- ja osaamiskeskus Varsinais-Suomen erityishuoltoapiirin ky.